

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
(СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції**

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**«Інноваційні технології в агрономії,
землеустрої, електроенергетиці, лісовому
та садово-парковому господарстві»**

2 жовтня 2025 року

**Біла Церква
2025**

Редакційна колегія:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор.

Недашківський В.М., д-р с.-г. наук, професор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор.

Крауютієне І., доктор.

Мамедова К.Х., доцент.

Карпук Л.М., д-р с.-г. наук, професор.

Панченко Т.В., канд. с.-г. наук, доцент.

Василенко О.І., доктор філософії, асистент.

Комарова Н.В., доктор філософії.

Мостипан О.В., доктор філософії, доцент.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

«Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, електроенергетиці, лісовому та садово-парковому господарстві»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 02 жовтня 2025 року. – Біла Церква: БНАУ. – 48 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/>

✓ тренінги комунікативної компетентності – формування вмінь ефективної взаємодії у виробничих групах.

✓ методи коучингу та фасилітації – стимулювання професійного розвитку, підвищення відповідальності працівників за результати діяльності.

Використання методів дозволяє організаційним психологам підвищити ефективність функціонування підприємства завдяки покращенню психологічного клімату та формуванню згуртованих колективів.

Роль психологічного консультування та психокорекційних технологій у діяльності організаційних психологів аграрних підприємств є визначальною для забезпечення ефективності управління персоналом. Використання сучасних інноваційних методів сприяє ряду позитивних зрушень в роботі організації, а саме:

- гармонізацію міжособистісних відносин у трудових колективах;
- профілактика професійного вигорання та підвищення стресостійкості;
- розвиток комунікативної та соціальної компетентності працівників;
- зростання продуктивності праці та конкурентоздатності підприємств.

Таким чином, психологічне консультування та використання психокорекційних технологій у підвищенні ефективності роботи організаційних психологів аграрних підприємств розглядається як інноваційний ресурс стратегічного розвитку аграрних підприємств в умовах сучасних соціально-економічних викликів. Це забезпечить ефективність міжнародної співпраці, інноваційного розвитку аграрних підприємств, науки та побудови соціально відповідального аграрного середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. К. Роджерс. Погляд на психотерапію. Становлення людини. «Прогрес», 2020.
2. Фрейд А., Фрейд З. Теорія психоаналізу та “его-психологія”. Когіто-Центр, 2018.
3. Фрейд З. Вступ до психоаналізу. Помилкова дія. Сновидіння. Когіто-Центр, 2018.

УДК 630*1

ЛОЗІНСЬКА Т.П., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет
lozinskatat@ukr.net

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І НАПРЯМИ ВІДНОВЛЕННЯ АГРОЛАНДШАФТІВ

Деградація агроландшафтів через надмірне землекористування та кліматичні зміни загрожує екологічній стабільності. Інноваційне агролісівництво сприяє відновленню ґрунтів, біорізноманіття та мікроклімату. Комплексний підхід із використанням біоінженерії та цифрових технологій забезпечує сталий розвиток лісоаграрних систем.

Ключові слова: агроландшафти, агролісівництво, сталий розвиток, інноваційні методи, екологічні аспекти, лісоаграрні системи.

LOZINSKA T., Cand. of Agr. Sciences

Bila Tserkva National Agrarian University

CURRENT CHALLENGES AND DIRECTIONS FOR AGRO-LANDSCAPE RESTORATION

Land degradation in agro-landscapes caused by excessive land use and climate change threatens ecological stability. Innovative agroforestry promotes the restoration of soils, biodiversity, and microclimatic conditions. A comprehensive approach involving bioengineering and digital technologies ensures the sustainable development of agroforestry systems.

Key words: agro-landscapes, agroforestry, sustainable development, innovative methods, ecological aspects, agroforestry systems.

Деградація агроландшафтів залишається однією з найгостріших екологічних проблем сучасності, що загрожує продовольчій безпеці, екологічній стабільності та якості життя

населення. Інтенсифікація сільськогосподарського виробництва, нераціональне використання природних ресурсів, посилення кліматичних змін спричиняють ерозійні процеси, зниження родючості ґрунтів, втрату біорізноманіття. У цих умовах особливої актуальності набуває відновлення агроландшафтів на основі інтегрованих підходів, де важливе місце займає агролісівництво [1, 2].

Агролісівництво – це ефективний інструмент екологічної реабілітації земель, що поєднує вирощування деревних і чагарникових рослин із сільськогосподарськими культурами, сприяючи відновленню родючості ґрунтів, зниженню негативних наслідків ерозії, поліпшенню мікрокліматичних умов [3]. Проте сучасні виклики потребують запровадження інноваційних методів агролісівництва, використання селекційних досягнень, новітніх технологій вирощування посадкового матеріалу, а також ефективних систем захисту лісових насаджень від пожеж, хвороб і шкідників.

Комплексний підхід, що враховує екологічні, економічні та соціальні аспекти, дозволяє досягти сталого відновлення агроландшафтів і забезпечити збереження біорізноманіття. Такий підхід базується на використанні високоякісного посадкового матеріалу, стійкого до екстремальних умов, впровадженні інноваційних технологій моніторингу та управління лісовими екосистемами, а також підтримці природної екологічної рівноваги.

Сучасне сільське господарство зіштовхується з низкою викликів, серед яких найбільш загрозливими є деградація ґрунтів, втрата біорізноманіття, зміна гідрологічного режиму, посилення ерозійних процесів, опустелювання. Несприятливі антропогенні чинники, зокрема інтенсивна оранка, знищення природних захисних смуг, виснаження земель через безсистемне застосування хімічних добрив та пестицидів, значно погіршують екологічний стан агроландшафтів [4, 5].

Крім того, глобальні кліматичні зміни посилюють аридизацію територій, змінюють режими опадів, що призводить до зростання частоти посух та зниження врожайності. Втрата природної рослинності, особливо лісових масивів, поглиблює проблему, оскільки ліси виконують важливі функції захисту ґрунтів від ерозії, регулювання водного балансу та підтримання мікроклімату.

Традиційні методи агролісівництва поступово доповнюються інноваційними підходами, які дозволяють значно підвищити ефективність відновлення агроландшафтів та забезпечити їх стійке функціонування в умовах сучасних екологічних викликів. Інноваційні методи передбачають не лише впровадження нових технологій вирощування і догляду за лісовими насадженнями, а й зміну підходів до проектування лісоаграрних систем з урахуванням принципів сталого розвитку та цифрових технологій [6, 7].

Інноваційна агролісомеліорація ґрунтується на принципах біоінженерії, екосистемного підходу та ландшафтного проектування.

Важливими елементами є: створення багатофункціональних лісосмуг, які поєднують протиерозійні, вітрозахисні, рекреаційні функції [8]; відновлення природних гідрологічних систем (струмків, вологих лук), що сприяє стабілізації мікроклімату [9].

Інноваційним напрямом є проектування багатоярусних агролісівничих систем, де одночасно вирощуються деревні, чагарникові і трав'янисті культури. Багатоярусне агролісівництво – це система вирощування багаторічних культур у кількох ярусах, яка імітує природну структуру лісу. Вона поєднує виробництво їжі з високим рівнем поглинання вуглецю та наданням екосистемних послуг, таких як захист ґрунтів, покращення якості води та створення середовищ існування. Хоча потенціал впровадження цієї системи обмежений, її кліматичний ефект може бути значним. У вологих тропічних регіонах масштабування багатоярусного агролісівництва має стати пріоритетом серед наземних рішень для боротьби зі змінами клімату [10, 11].

Отже, такий підхід у збереженні лісоаграрних ландшафтів збільшує біомасу і продуктивність земель; забезпечує краще використання світлового і просторового ресурсу; створює більш стійкі до зовнішніх впливів екосистеми та сприяє збереженню видового різноманіття.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агроєкологічний журнал / Ю.О. Зайцев та ін. 2022. № 3. С. 150–159. DOI: 10.33730/2077-4893.3.2022.266420
2. Гладун Г.Б. Сучасний агролісоландшафт: формування та охорона. Науковий вісник. 2004. Вип. 14.2. С. 190–197.
3. Лозінська Т.П., Масальський В.П., Пенькова С.В., Терновий Ю.В. Агролісівництво: забезпечення сталого розвитку агроєкосистем (огляд). «Агробіологія». 2025. № 1. С. 331–342. DOI: 10.33245/2310-9270-2025-195-1-331-342
4. Шевченко О.В., Пронь О.С., Чеботарьова І.В. Збалансоване природокористування. 2024. № 3. С. 81–87. DOI: 10.33730/2310-4678.3.2024.314921
5. Демченко О. Екологічна характеристика сільських територій України: сучасні реалії. Економіка та суспільство. 2024. (66). DOI: 10.32782/2524-0072/2024-66-20
6. Удод В.М., Абу Діб С.М. Екологічна оцінка стану природно-антропогенних ландшафтів в межах дії інженерних лісозахисних конструкцій. Екологічна безпека та природокористування: зб. наук. праць. Київ: КНУБА: ІТГП, 2014. Вип. 14. С. 80–85.
7. Захист і відновлення екологічної рівноваги та забезпечення самовідновлення екосистем: колективна монографія / за заг. ред. Т.О. Чайки. Полтава, 308 с.
8. Соломаха І.В., Саблук В.Т., Гументик М.Я., Соломаха В.А. Особливості створення швидкорослих та поліфункціональних насаджень у Лісостеповій зоні України. Агроєкологічний журнал. 2022. № 4. С. 6–16.
9. Борняк У.І., Кривохижа, Є. М. Сучасні методи подолання наслідків екологічної катастрофи на прикладі Каховської ГЕС. Scientific Bulletin of UNFU. 2023. 33(4). С. 31–36. DOI: 10.36930/40330405
10. Albrecht A., Kandji S.T. Carbon sequestration in tropical agroforestry systems. Agriculture, Ecosystems & Environment. 2003. 99(1–3). P. 15–27. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0167-8809\(03\)00138-5](https://doi.org/10.1016/S0167-8809(03)00138-5)
11. Garrity D. Climate Change Mitigation: A Low-Hanging Fruit of Agroforestry. Agroforestry – The Future of Global Land Use. 2012. Vol. 9. P. 31–67. DOI: 10.1007/978-94-007-4676-3_7

УДК 632

ЛОЗІНСЬКИЙ Б.М., здобувач ступеня доктора філософії
Науковий керівник – **ГРАБОВСЬКИЙ М.Б.**, д-р с.-г. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
onlismile89@gmail.com

ФІТОПАТОЛОГІЧНИЙ СТАН ПОСІВІВ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ ФУНГІЦИДІВ

Вивчено ефективність застосування фунгіцидів на посівах сортів пшениці ярої. Встановлено, що сорт Оксамит миронівський мав вищу резистентність до патогенів, а серед фунгіцидів найбільш ефективним був Амістар екстра, що підтверджує його доцільність використання у системах захисту пшениці ярої.

Ключові слова: пшениця яра, сорт, фунгіциди, поширеність хвороб, ураженість, ефективність.

LOZINSKYI B., Postgraduate student
Scientific Supervisor – **GRABOVSKYI M.**, Dr of Agr. Sciences
Bila Tserkva National Agrarian University

PHYTOPATHOLOGICAL STATE OF SPRING WHEAT CROPS DEPENDING ON THE USE OF FUNGICIDES

The effectiveness of fungicide application on spring wheat crops was studied. It was found that the Oksamyt Myronivskiy variety had higher resistance to pathogens, and Amistar Extra was the most effective fungicide, confirming its suitability for use in spring wheat protection systems.

Key words: spring wheat, variety, fungicides, disease prevalence, infestation, effectiveness.

Кліматичні зміни в Україні виявляються все більш виразними, впливаючи на погоду, сільське господарство та екосистеми. Щороку фіксується підвищення температури. Середньорічне теплове середовище в Україні зростає, особливо навесні й влітку, що сприяє екстремальним метеорологічним явищам [1]. Аномально теплі зими та затяжні дощі призводять до зменшення врожаю зернових, що може вплинути на економіку їх виробництва [2–3]. Єврокомісія попереджає, що кліматичні зміни можуть ускладнити ведення збройних конфліктів та підвищити ризик боротьби за ресурси [4].

ЗМІСТ

Шагов Д.О., Ташев Е.Д., Дубиняк О.М., Піціль А.О., Никитюк Ю.А. Агроекологічна характеристика ґрунтів та їх властивостей на території фермерського господарства «НАДІЯ-Є» с. Яблунівка Звягельського району.....	3
Мандриш О.Ю., Грабовський М.Б., Железняк В.В., Мостипан О.В., Павліченко К.В. Елементи структури врожаю гібридів кукурудзи за різного рівня технологічного забезпечення	4
Козак Л.А., Горновська С.М. Вплив комплексних мікродобрив, допущених в органічному виробництві, на ріст та урожайність зерна <i>Pisum sativum</i>	6
Панченко Т.В., Остренко М.В., Павліченко К.В. Формування урожайності гібридів ріпаку в умовах Лісостепу України	8
Яковенко О.М., Дорошенко А.М. Контроль чисельності шкідників сходів буряків цукрових за різних способів застосування інсектицидів	10
Лозінський М.В., Самойлик М.О., Устинова Г.Л., Філіцька О.О. Використання канадського індексу при доборах у популяціях F ₂₋₄ пшениці м'якої озимої	12
Долгальова Ю.А., Лозінський М.В., Філіцька О.О., Самойлик М.О., Устинова Г.Л., Юрченко А.І. Формування кількості зерен головного колоса у спельтоподібних чорнобильських радіомутантів пшениці озимої залежно від генотипу і умов року	15
Глеваський В.І., Шаповаленко Р.М. Характеристика біологічних особливостей бур'янів, які росповсюджені на посівах буряків цукрових.....	17
Шубенко Л.А. Забур'яненість насаджень ожини	19
Сабадин В.Я., Гуменюк І.І., Сабашний А.В. Селекційна цінність генотипів колекції пшениці м'якої озимої	21
Сич З.Д., Кубрак С.М. Перспективні за господарсько цінними ознаками сорти та місцеві форми часнику озимого в посушливих умовах Правобережного Лісостепу України	23
Войтовик М.В., Примах І.Д., Кулик Р.М., Панченко О.Б., Ображій С.В. Зміна агрофізичних чинників екологізації основного механічного обробітку чорнозему типового	24
Карпук Л.М., Федорченко Я.О. Фітосанітарний стан посівів гречки за органічного виробництва	27
Карпук Л.М., Олійник О.О. Посівні якості зернових культур за органічного виробництва	28
Мороз О.В., Карпук Л.М. Особливості росту й розвитку сортів квасолі (<i>Phaseolus vulgaris</i> L.) різних груп стиглості за позакореневого підживлення рослин.....	29
Карпук Л.М., Федорченко М.М., Павліченко А.А., Тітаренко О.С., Зайка Н.В. Енергетична оцінка ефективності вирощування проса за органічного виробництва	32
Караульна В.М., Філіпова Л.М., Єзерковська Л.В., Єзерковський А.В. Екотоксикологічне оцінювання забруднення едафотопів складів отрутохімікатів	33
Ващук Ю.В. Роль лікарських рослин у формуванні сталих зелених зон в урбанізованих середовищах.....	34
Шох С.С., Шубенко Л.А., Луговая А.А. Особливості отримання стерильної культури мікропагонів лимону кислого (<i>Citrus aurantifolia</i>)	36
Тарнавський В.А. Новітні підходи до створення цифрових моделей місцевості з використанням безпілотних технологій у землеустрої та кадастрі	37
Алексєєва О.І. Роль психологічного консультування та психокорекційних технологій у підвищенні ефективності роботи організаційних психологів аграрних підприємств.....	39
Лозінська Т.П. Сучасні виклики і напрями відновлення агроландшафтів	41
Лозінський Б.М., Грабовський М.Б. Фітопатологічний стан посівів пшениці ярої залежно від застосування фунгіцидів	43
Михайлюк Д.В., Правдива Л.А. Ступінь ураженості хворобами пшениці озимої залежно від елементів технології вирощування.	45
Кирута Ю.Л., Правдива Л.А. Польова схожість пшениці озимої залежно від елементів технології вирощування.....	46